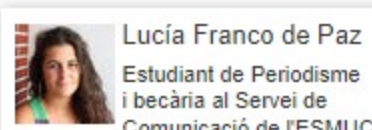

Clarence Barlow

"El professor ha de guiar; no tractar de fer una còpia d'ell mateix en els seus estudiants"

Lucía Franco de Paz
Estudiant de Periodisme
i becària al Servei de
Comunicació de l'ESMUC

Posa't en contacte

L'entrevista

Altres publicacions

0

Clarence Barlow és professor convidat aquest quadrimestre al departament de Teoria, Composició i Direcció de l'ESMUC, i a partir del curs vinent estarà vinculat al màster de Composició amb Tecnologies que ofereix el mateix departament.

Barlow és un compositor que ha viscut la música electroacústica i assistida per ordinador gairebé des dels seus inicis. A finals de la dècada dels seixanta va estudiar amb pioners d'aquests mitjans com Herbert Eimert, Bernd Alois Zimmermann o Karlheinz Stockhausen a Colònia. Durant molts anys va dirigir la secció de música amb ordinador dels cursos de Darmstadt. A principis dels 90 va ser director artístic del departament de Sonologia del

conservatori de La Haia, i professor de composició i sonologia al mateix centre fins al 2006. Des d'aleshores ha estat cap del departament de Composició a la universitat de Califòrnia a Santa Bàrbara.

El perfil del professor Barlow és força inusual, tant per la seva doble vinculació entre composició i sonologia -entesa en el sentit com s'imparteix a La Haia i a Utrecht, que és on per primer cop es va fer servir el nom de *sonologia* en un context educatiu-, com per la seva riquíssima trajectòria històrica i professional. D'aquesta riquesa i mirada ampla i profunda se'n pot beneficiar aquest quadrimestre l'ESMUC, com esperem que pugui continuar fent-ho en els estudis de màster en el futur immediat.

Eduard Resina Bertran, cap del Departament de Teoria, Composició i Direcció

Heu estat dins del món de la composició de música amb ordinador des de gairebé els seus inicis. Quins són els principals canvis que aquesta forma de composició ha experimentat durant aquestes dècades, més enllà dels avenços tecnològics?

Als anys seixanta hi havia molt poca gent que feia composició de música amb ordinador i els que ho feien eren pioners i alguns d'ells eren musicalment molt hàbils i competents, com per exemple Stockhausen. Sabien què feien i no buscaven eines barates per a prémer un botó i obtenir música. Van treballar intensament. A mesura que han passat els anys el programari està més a l'abast de les persones i actualment aquelles que utilitzen programes, com Max/MSP, no solen ser tan pioneres com aquelles que realment escriuen el seu propi codi. No obstant això, una cosa és ser un pioner tècnic i una altra és ser un geni musical. Per aconseguir una sensació verdadera i total de música, no cal utilitzar la tecnologia informàtica, però és positiu si es poden combinar les dues -informàtica i música-.

Heu treballat en molts països i contextos musicals diferents. Percebeu una gran diferència en la manera com es concep i es tracta la música amb ordinador en diferents països o continents?

Hi ha països amb molta música per ordinador i d'altres amb poca. A França, la gran influència ha estat l'IRCAM i, per tant, la música informàtica francesa i de Quebec té una qualitat que és que intenten fer sons agradables i bonics. En canvi, a Anglaterra és més pragmàtica i pràctica i no està pensada per ser molt bonica, sinó per ser forta i eficaç. En el cas d'Alemanya hi ha un enfocament molt més constructiu de la música i l'estructura de la forma de la composició és molt més important que els detalls. Crec que a França i a Itàlia els detalls són a vegades més importants que la forma.

Concebeu la música d'ordinador com a radicalment diferent de la composició instrumental o la veieu més com una extensió d'aquesta?

La música amb ordinadors també inclou música instrumental. Per exemple, una de les meves peces més conegudes és una peça de piano solista i es va compondre a Itàlia amb una computadora el 1978. Per això, diria que la música amb ordinador i la música instrumental no són contràries, ja que la primera pot incloure la segona. Hi ha moltes més possibilitats en la composició electrònica, però la composició instrumental, en canvi, té la qualitat de l'interpret i, fins i tot en el cas d'un pianista, té els atributs del bell instrument acústic.

Juntament amb la música per a ordinador, ha sorgit tot un món de tendències, com mitjans interactius de processament d'imatge o vídeo, sessions d'improvissació de programari o composició cooperativa per Internet. El concert més tradicional electroacústic ha mort?

Gens ni mica. Vaig ajudar a comprar uns altaveus per a la sala de concerts de Santa Bàrbara. Recolzo totalment la idea d'estar assegut en una sala enmig d'un anell d'altaveus i algunes de les meves peces estan pensades per a això. Crec en la coexistència de tot.

La música amb ordinadors hauria d'introduir-se en les primeres etapes de la formació musical?

Crec que és natural que les persones des de ben petites estiguin exposades a instruments acústics. Jo mateix vaig començar a aprendre a tocar el piano als 3 anys i, per tant, crec que és normal que en l'actualitat algú a aquesta edat aprengui a utilitzar els ordinadors per fer música, com també un nen de tres anys pot estar jugant amb un iPad. L'equipament està a l'abast, és assequible i, per tant, crec que hauria d'estar disponible a una edat primerenca. Per descomptat, no es pot esperar que un nen compongui alguna cosa molt complexa o que faci un algoritme.

Com creieu que s'hauria d'introduir la música amb ordinador a l'estudiant que mai l'ha tractat?

En el cas d'estudiants que mai han utilitzat l'ordinador, crec que és bo que hi hagi concerts, instal·lacions i esdeveniments en què el so digital estigui a prop perquè puguin escoltar. La meua experiència és que, de tots els estudiants que van arribar a la universitat per estudiar composició, molt pocs no van entrar al món de la música electrònica i amb ordinadors. Fins i tot alguns d'ells s'han convertit en programadors experts. Només em vénen al cap un o dos que tot el que fan és instrumental i encara no utilitzen l'ordinador per compondre, ni equips electrònics per fer sons electrònics. Es tracta de persones que han estat exposades a la música amb ordinadors, però si no els interessa, no els pot obligar.

Veieu diferències en les polítiques educatives i les polítiques musicals als diferents indrets on heu treballat?

He sentit que hi ha llocs als Estats Units on gairebé no és possible ser creatiu en la docència i després hi ha altres llocs, com el meu campus a Santa Bàrbara, on som molt creatius. M'han dit que hi ha llocs on el govern de l'estat no dona suport a la creació. Quan dic que cal creativitat em refereixo a ser obert mentalment. Per exemple, hi ha certs llocs on el professor li dirà a l'alumne què ha de compondre i què ha de fer, mentre que hi ha llocs, com al nostre campus, on no interferim.

Per tant, creieu que els estudiants necessiten llibertat per decidir què fer?

Absolutament. El professor ha de guiar, no ha de tractar de fer una còpia d'ell mateix en els seus estudiants.

Heu estat ensenyant només durant un mes a l'ESMUC. Algunes impressions?

Crec que és una gran escola i m'agraden molt els estudiants, són molt comunicatius i puc intercanviar idees amb ells, a vegades, fins i tot, fora de l'aula més que a dins. No he estat aquí el temps suficient per poder formular una opinió completa, però em sembla un lloc meravellós. Si se'm permet fer alguna crítica, em sembla molt estrany que alguns estudiants a causa de conflicte d'horaris no puguin assistir a la meua classe. Si no són regulars en l'assistència, no sé com qualificar-los. De moment he creat un sistema en què els estudiants regulars ajuden els estudiants irregulars i tots hauran d'escriure una ressenya al final.

Després d'una vida intensa i de viatge heu decidit instal·lar-vos a Barcelona un cop us jubileu de la Universitat de Santa Bàrbara. Què us va impulsar a triar Barcelona?

Estic molt arrelat com a europeu i no estic content amb la situació dels Estats Units, no només amb la política, sinó també amb el sistema sanitari i la bogeria general pels diners i els cotxes i les armes i coses com aquestes. Santa Bàrbara i Barcelona tenen moltes coses en comú, però allà no hi ha molta cultura. Així que Barcelona definitivament és una metròpoli amb molt per oferir.

Contingut Actual

Número 71, octubre-novembre 2018

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

Tornen les Jornades 'Arts i Salut'

La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital